Complexe Scheidingen

Complexe scheidingen, nader bekeken….

VEILIG THUIS

Introductie

1. Film Sire

Wat zou jij doen als….

- Moeder belt over de verstuurde uitnodiging voor het meldingsgesprek. Zij is heel bang voor vader en durft niet samen op gesprek te komen.
- Er is kortgeleden een gezamenlijk gesprek met ouders geweest over de omgang die moeizaam verloopt. In het gesprek zijn veiligheidsafspraken gemaakt en is de afspraak gemaakt om de omgangangsregeling te volgen die door de rechter is opgesteld. De eerste omgang verloopt direct spanningsvol. Ouders mailen elkaar grenzeloos en jij wordt in alle mails bij de CC opgenomen. Wat doe je?
- Een ouder verzoekt je om een samenvatting van het eerste gesprek te mailen, je weet dat er een rechtszaak aankomt. Wat doe je?

Wat zou jij doen als….

- Je belt school om informatie op te vragen. Je merkt dat de juf erg voorzichtig is bij het geven van informatie. Je weet dat ze meer weet dan zij vertelt. Wat doe je?
- Eén van de ouders mailt allerlei stukken ter ondersteuning van zijn belang. Lees je die en hoe ga je er vervolgens mee om?
- De advocaat van 1 van de ouders belt jou. Hij wil weten wat je precies onderzoekt. Wat vertel je?
- Tijdens 1 van de gesprekken wordt 1 van de ouders boos op jouen dreigt met een klacht. Hij vraagt de naam en het telefoonnummer van jouw leidinggevende

Mogelijke oplossingen

1: Ouders willen niet samen op gesprek

- Er wordt een standaard uitnodigingsbrief verstuurd waarin het beleid en de werkwijze van VT duidelijk staat beschreven.
- Bij zaken waar sprake is (geweest) van HG maakt de medewerker zelf de inschatten of een gezamenlijk gesprek handig is.
- Indien ouders pertinent weigeren om samen op gesprek te komen, dan kan de medewerker de nadelen benoemen en voorwaarden stellen aan het gesprek.

Opdracht: In gesprek met gescheiden ouders

Welke nadelen kun je bedenken met betrekking tot het apart spreken van ouders?

Welke voordelen kun je bedenken met betrekking tot het apart spreken van ouders?

Opdracht: In gesprek met gescheiden ouders

Welke voorwaarden kun je stellen indien ouders niet gezamenlijk in gesprek willen?

Wat kan helpen om dit stellig over te brengen?

2: Aantal mails

- Bij aanvang van het contact worden er gelijk afspraken maken over de thema's waarover er gemaild wordt en de wijze waarop er gemaild wordt.
- De andere ouder wordt in de cc opgenomen.
- Indien dat niet gebeurt, beschouwt VT de mail als niet ontvangen. Als de mail wel wordt beantwoord dan neemt VT zelf de andere ouder in de cc op.
- Als ouders een antwoord van VT verwachten, moet er een duidelijke vraag voor VT zijn.
- Maak afspraken over een dag in de week dat je de mail(s) gaat beantwoorden.

3: Het behouden van meervoudige partijdigheid

- De vorige tips toepassen.
- Anticipeer op de mogelijke knelpunten en bedenk van tevoren mogelijke oplossingen.
- Indien je in een lastige positie wordt gebracht, benoem dit en vraag ouders wat ze precies van je verwachten.
- Parkeer lastige onderwerpen en maak afspraken over wanneer de onderwerpen behandeld gaan worden.

4: De medewerker en de rapportage worden “gebruikt”.

- Vaak zijn ouders verwikkeld in allerlei rechtszaken. In het handelingsprotocol tref je op blz. 38 de volgende passage:

“Deze gegevens zijn uitsluitend vastgelegd in verband met de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, ze zijn uitdrukkelijk niet bedoeld of bestemd om te dienen als bewijs in een rechtszaak of anderszins.”

- Zet deze zin bovenaan iedere bladzijde van de rapportage.
- Lees de juridische kaders

5: Informanten zijn erg voorzichtig met het delen van informatie.

- Geef van tevoren uitleg over hoe de informatie gebruikt gaat worden.
- Vertel informanten dat je het gespreksverslag zal laten accorderen zodat de informanten weten hoe jij de informatie hebt verwerkt.
- Wijs informanten op de verantwoordelijkheid van professionals indien ze belangrijke informatie achterhouden waardoor VT niet voldoende zicht krijgt op de veiligheid
- Wijs informanten op de Wet Meldcode Kinder Mishandeling en Huiselijk Geweld.
- Escaleren als deze stappen niets opleveren ☺

VEILIG THUIS

6: Ouders komen grenzeloos met allerlei bewijzen en voorbeelden om elkaar zwart te maken.

- Spreek ouders zoveel mogelijk samen.
- Wees transparant (mails in de cc, geen aparte telefonische gesprekken, alles wordt tijdens het gesprek benoemt).
- Vraag wat zij **precies** van je verwachten indien je op de hoogte wordt gebracht van belastende informatie over de ander. Vraag door.
- Tijdens het eerste gesprek zullen ouders veel voorbeelden aanhalen. Vat na max 2 voorbeelden samen en vraag of het bij hen meestal zo gaat. Wat betekent dit voor hun kind/ kinderen?
- Geef feedback, begrens en parkeer.

VEILIG THUIS

7: Er is vaak sprake van psychiatrie (bij een of bij beiden).

- Geef op het toestemmingsformulier aan dat je hun hulpverleners wil spreken om ze beter te kunnen helpen.
- Bestempel niet. Ouders voelen dat aan. Dus niet zij is borderline, hij is narcistisch… beschrijf het gedrag.
- Voorkom dat je ouders met onbegrip, verwijt, onmacht of ongeduld benadert. Als het je lukt deze ouders met begrip en compassie te bejegenen, help je daar uiteindelijk ook hun kinderen beter mee.

7: Er is vaak sprake van psychiatrie (bij een of bij beiden).

- Stress kan de psychiatrie aanwakkeren/verergeren.
- Geef informatie over op welke manier ze hun kinderen benadelen als ze geen hulp voor zichzelf zoeken.
- Maak ouders bewust van hun patronen.
- Ga niet in hun onmacht; blijf zoeken naar wensen en mogelijkheden. Maak gebruik van SPV collega's, MDO's, ICO's en blijf tegen jezelf zeggen dat je een geweldige baan hebt.

8: Tot hoe ver ga jij in de zaken?

- Zie handelingsprotocol:
  - De tien uitgangspunten voor het AMHK (blz.7 en 8)
  - Wettelijke taken en bevoegdheden (blz. 9 en 10)
  - Veiligheidsplan (paragraaf 7.3.2, blz. 24)
  - Eisen van het onderzoek (hoofdstuk 8, vanaf blz. 28)
- Breng de zaak in het MDO.
- Maak gebruik van ICO's.

VEILIG THUIS

9: De zaken zijn klachtgevoelig

- Het beleid rondom de klachten moet duidelijk zijn.
- Jij als medewerker hebt een taak. Daarnaast heb je bijzondere bevoegdheden die andere hulpverleners niet hebben. Zolang je volgens het protocol werkt, zullen de klachten niet gefundeerd zijn.
- Ga niet op je tenen lopen en oppervlakkig onderzoek doen. Bedenk dat jij het verschil kan maken voor de kinderen van gescheiden ouders.

VEILIG THUIS

10: De advocaten bemoeien zich met het onderzoek

- VT kiest zelf wie de informanten zijn. Je bent wettelijk niet verplicht om de advocaten te woord te staan.
- Vaak heeft de advocaat veel invloed op de ouder. Je kunt overwegen om de advocaat zelf bij het onderzoek te betrekken als je uitlegt wat de stip op de horizon is.
- Zoek binnen de organisatie wie meer juridische kennis heeft.

En de kinderen dan?

De effecten op de kinderen

Op korte termijn kunnen de gevolgen zijn:

- externaliserende problemen (zoals agressief gedrag, vandalisme en – voor oudere jeugdigen– delinquent gedrag, roken, blowen en drinken);
- internaliserende problemen (zoals depressieve gevoelens, loyaliteitsproblemen, gevoelens van angst en een laag zelfbeeld);
- problemen in vriendschapsrelaties;
- een zwakkere band met de ouders, vooral met de vaders;
- problemen op school (zoals lagere cijfers, concentratieproblemen en spanningen in het contact met andere leerlingen).

De effecten op de kinderen

Op lange termijn zijn de belangrijkste gevolgen:

- een lager eindniveau van opleiding;
- een lager inkomen;
- een groter eigen scheidingsrisico;
- een groter risico op depressie inclusief een groter beroep op de hulpverlening;
- een zwakker wordende band met de (ouder wordende) ouders.

Ernstige effecten op de kinderen

- chronische loyaliteitsconflicten
- parentificatie
- oudervervreemding

Aandachtsgebieden

Signalen van ouders	Signalen va kinderen	Contextsignalen
Communicatie en samenwerking	Gedrag	Rol van het netwerk
Conflict	Ontwikkeling	Tijd
Hulpverlening	Ouderlijke relatie	
Mate van inzicht in de kinderen	Pedagogisch welzijn	
Mate van zelfinzicht		
Uitgangspositie		

Hulpaanbod

Welke vorm van hulpverlening?

Vrijwillige hulpverlening

RISICOFACTOREN OUDERS

- Communicatieproblemen
- Verschil in betrokkenheid
- Verwarring ouderrol partnerrol
- Ruzie en verschil van mening
- Loyaliteit van het kind beïnvloeden
- Bereid met hulp tot oplossing te komen
- Bewust worden situatie kind
- Kritisch zelf reflecteren
- Problematische leefomgeving
- Problematische geschiedenis
- Heftige emoties rondom scheiding

Gedwongen hulpverlening

RISICOFACTOREN OUDERS

- Niet tot afspraken komen
- Afspraken niet nakomen
- Conflicten blijven verharden
- Huiselijk geweld gebruiken
- Kind getuige laten zijn van conflict
- Voortdurend juridisch procederen
- Geen hulpverlening willen
- Geen effect hulpverlening
- Hulpverlening misbruiken voor eigen belang
- Andere belangen boven kind stellen
- Elkaar beschuldigen
- Kind beschadigen met omgangsregeling
- Kind weghouden bij ouder
- Persoonlijkheidsproblematiek

VEILIG THUIS

Welke vorm van hulpverlening?

Vrijwillige hulpverlening

RISICOFACTOREN NETWERK

- Klein of geen netwerk

RISICOFACTOREN KINDEREN

- Internaliserend gedrag
- Externaliserend gedrag
- Plotselinge gedragsverandering
- Parentificatie
- Slechte schoolprestaties en schooluitval
- Intergenerationele overdracht problematiek
- Verstoorde communicatie met ouder
- Emotioneel onveilig voelen
- Ervaring van spanning en stress
- Problematische persoonlijke achtergrond

Gedwongen hulpverlening

RISICOFACTOREN NETWERK

- Escalerend netwerk
- Langdurig aanhouden van problemen
- Bekendheid bij professionals

RISICOFACTOREN KINDEREN

- Stagneren in ontwikkeling
- Verminderen sociale emotionele vaardigheden
- Contact met ouder verbreken

VEILIG THUIS

Hulpaanbod

In Nederland zijn zes interventies rondom (echt)scheidingen opgenomen in de Databank Effectieve Jeugdinterventies en de Databank Effectieve Sociale Interventies.

- Ouderschap Na Scheiding
- Stoere Schildpadden
- Dappere Dino's
- Ouderschap blijft
- KIES – kinderen in echtscheidingssituaties
- !JES het brugproject

Hulpaanbod in onze regio

- Humanitas: Begeleide OmgangsRegeling
- Het Familie centrum, Mentrum, Opvoedpoli: ‘Kinderen uit de knel
- Spirit: !JES het brugproject, voor kinderen (8-12 jaar) en hun ouders, Kinderen In Echtscheiding Situatie (KIES)
- Villa Pinedo: Online workshops en buddy’s
- Vita Amstelland: Echtscheidingsspreekuur, Thema cafés ‘Relatie en (echt) scheiding’
- Altra: Door als ouders, Triple P Family Transitions, Handelingsgerichte diagnostiek bij complexe scheiding, Ouderschap Blijft, Bemiddeling en omgangsbegeleiding (voor LVB ouders en hun kinderen)

VEILIG THUIS

Vragen?